

BESLUITVORMENDE NOTA
AAN BURGEMEESTER EN WETHOUDERS
No. 21.0005558

Afdeling/eenheid/cluster: Projectnaam: Bijl.: Datum: Steller:
Gedenkplaats te vroeg geboren kinderen 0 27 augustus 2021 I.S.M. Cornelissen

Portefeuille: III

Onderwerp: Gedenkplaats te vroeg geboren kinderen

Voorgesteld besluit

1. Een gedenkplaats voor levenloos geboren kinderen realiseren op de begraafplaats in Emmeloord.
2. De raad voorstellen om:
  - a) via de decemberrapportage 2021, hiervoor een krediet beschikbaar te stellen van € 20.000, en
  - b) bij het vaststellen van de Verordening lijkbezorgingsrechten 2022, de lasten van deze investering te verwerken in de begraafrechten door een nieuw tarief op te nemen.
3. De gemeenteraad informeren.

Inleiding

Gedenkplaats Urk (foto Flevolanderfgoed.nl)

Baby's die veel te vroeg levenloos worden geboren, vallen niet onder de regels voor begraven/cremeren. Het gaat om baby's die geboren worden na een zwangerschapsduur die korter was dan 24 weken. Hoewel begraven of cremeren dus wettelijk niet hoeft, hebben de ouders daar soms wel behoefte aan. Andere gemeenten hebben daar soms een speciale plek voor op de begraafplaats. Vorig jaar vroeg de fractie van ChristenUnie-SGP de wethouder om te kijken of zo'n plek in Noordoostpolder ook gerealiseerd kan worden. De wethouder antwoordde toen dat hij dit wilde doen bij de inrichting van het nieuwe deel van de begraafplaats in Emmeloord. Dat moment is nu gekomen. Daarom ontvangt u nu dit voorstel.

Het voorstel is om een gedenkplaats in te richten die bestaat uit een monument, met daaromheen een grasveld waarin de stoffelijk overschotten begraven worden. Er is dan geen gelegenheid voor een individuele grafsteen, maar er kan eventueel per kind een plaatje met de naam en datum op het moment gezet worden. Dit is vergelijkbaar met de herdenkingsplek op de begraafplaats in Urk (zie foto).

Doelstelling

Ouders van te vroeg geboren kinderen gelegenheid bieden om hun overleden kind te begraven en gedenken.

Argumenten

1.1 *Er is behoefte aan een gedenkplaats voor te vroeg geboren kinderen*

De afgelopen jaren is er meer aandacht gekomen voor het afscheid en herdenken van (veel) te vroeg geboren kinderen (< 24 weken zwangerschap). Er is meer maatschappelijke aandacht en ook in praktische en juridische zin is er meer mogelijk geworden. Zo is het bijvoorbeeld juridisch mogelijk geworden om het kind in te schrijven in de Gemeentelijke Basisadministratie en vergoeden uitvaarverzekeraars ook vaker de uitvaart in zo'n situatie (dat was voorheen niet zo).

In Noordoostpolder worden jaarlijks – naar schatting – ongeveer 55 tot 60 baby's geboren na minder dan 24 weken zwangerschap¹. Op dit moment kiezen ongeveer 3 ouder(paren) daarvan om hun baby in een kindergraf te begraven op een gemeentelijke begraafplaats² in onze gemeente.

1.2 *Er is ruimte op de begraafplaats Emmeloord*

De begraafplaats in Emmeloord wordt aan de zuidkant uitgebreid. Mede daardoor is er nu genoeg ruimte om een gedenkplaats voor te vroeg geboren kinderen aan te leggen.

2.1 *Het aanleggen van deze gedenkplaats kost geld dat niet in de begroting staat*

Het realiseren van een gedenkplaats bestaat vooral uit de plaatsing van een monument. Dit betekent eenmalige kosten voor het ontwerpen, maken en plaatsen daarvan. Dat zijn nieuwe kosten, waarvoor nog geen budget beschikbaar is. Daarom is daar krediet voor nodig. Ik stel u voor om dit via de decemberrapportage 2021 aan de raad te vragen, want het gaat om een beperkt bedrag en er is een dekkingsvoorstel. Het gaat om een bedrag van € 20.000 voor de kosten, inclusief BTW.

2.2 *Opnemen in de tarieven, past bij uw beleid voor kostenverdeling voor begraven*

In 2010 koos u voor (grotendeels) kostendekkende tarieven voor de begraafplaatsen. Het past in die lijn om de kosten voor de nieuwe gedenkplaats te verrekenen in de tarieven voor het gebruik ervan. Hiermee is het ook beter vergelijkbaar met de tarieven en kosten voor de uitgifte van de bestaande kindergraven.

Een kostendekkend tarief voor deze nieuwe herdenkplaats is € 312. Daarmee dekt het tarief de kosten voor het begraven, het naambordje en de afschrijvingslasten voor het monument (in 25 jaar)³. Bovendien is het tarief dan in verhouding met het tarief voor een kindergraf (gemiddeld ongeveer € 900) en het tarief in Urk (€ 315).

3.1 *Dit besluit komt voort uit een vraag van een raadsfractie*

In februari 2020 vroeg de fractie van ChristenUnie-SGP het college om een gedenkplaats voor levenloos geboren baby's. Uw besluit en dit voorstel zijn een vervolg op het antwoord dat de wethouder toen gaf. Het is daarom passend om de raad erover te informeren door hen een afschrift te sturen.

Kanttekeningen

1.1 *Er zijn alternatieven: een kindergraf of een algemeen monument*

Een nieuwe gedenkplaats is niet de enige mogelijkheid voor ouders om hun te vroeg geboren baby te begraven. Hoewel er voor veel te vroeg geboren baby's (< 24 weken) *geen verplichting* bestaat om te begraven/cremeren, is het *wel mogelijk* om die kinderen in Noordoostpolder te begraven. De nieuwe gedenkplaats is dus niet nodig om het begraven van deze kinderen mogelijk te maken. Het zal dit aanbod aanvullen en kan daarom gezien worden als een uitbreiding van de dienstverlening door meer keuzemogelijkheden.

---

¹ Landelijke cijfers laten zien dat ongeveer 10% van alle zwangerschappen eindigt in een miskraam. In Noordoostpolder werden in 2020 514 aangiftes gedaan van geboortes. Aangenomen mag dus worden dat dit getal ongeveer 90% van de zwangerschappen aangeeft. Dat betekent dat daarbuiten dan ca 10% van de zwangerschappen is geeindigd in een miskraam. Dat zijn er ongeveer 57.

² Ieder dorp van onze gemeente heeft een begraafplaats.

³ De opbouw van het tarief van € 312 euro is:

€ 160 euro afschrijvingslasten (uitgaande van 5 bijzettingen per jaar en een afschrijving over 25 jaar).

€ 102 euro kosten voor het grafdelven. Dit is ¼ van de kosten voor het delven van een kindergraf.

€ 50 euro voor het bestellen en plaatsen van het naambordje.

Een ander alternatief is om de kinderen te herdenken met een algemeen monument, zonder persoonlijke naamplaatjes of de mogelijkheid tot begraven. Deze mogelijkheid bestaat al op de begraafplaatsen van Luttelgeest, Marknesse, Kraggenburg en Ens. Daar is het monument geschonken door de katholieke kerk.

2.1 Het is niet precies te voorspellen hoeveel gebruik van de gedenkplaats gemaakt wordt
Vooraf is niet goed te voorspellen hoeveel gebruik er gemaakt zal worden van de nieuwe gedenkplaats. Het is moeilijk om in te schatten hoeveel van de ca 55 ouder(paren)/jaar gebruik zullen maken van de nieuwe gedenkplaats. Vorig jaar kozen drie van van hen voor een kindergraf, maar dat is geen sluitende voorspelling omdat een kindergraf niet helemaal vergelijkbaar is met de nieuwe gedenkplaats. Een kindergraf is duurder, maar ook meer privé. Daarnaast zijn er ook ouders die in het verleden een kindje verloren hebben. Ook zij zullen misschien alsnog gebruik willen maken van de nieuwe gedenkplaats. Dat betekent dan een hoger aantal in de eerste jaren na het plaatsen ervan.

Planning/Uitvoering

Na uw besluit (en het besluit van de raad over het budget) start de voorbereiding en uitvoering van dit besluit. Dat betekent de opdracht verlenen om een monument te ontwerpen, maar ook de Verordening met de begraafarieven aanpassen. Dat is een raadsbesluit, als onderdeel van het vaststellen van de financiële verordeningen in november. Zodra dat allemaal klaar is, kan de nieuwe plek werkelijk worden gebruikt door nabestaanden. Op dat moment wordt de nieuwe mogelijkheid ook breed bekend gemaakt. Aan bewoners, via de website, gemeentenuwspagina etc. En ook specifiek aan organisaties, zoals verloskundepraktijken en religieuze organisaties. Zij ontvangen een mailing met alle informatie, zodat zij (toekomstige) ouders ook op de hoogte kunnen brengen van de mogelijkheid om hun te vroeg geboren kindje te herdenken.

Bijlagen

Dit voorstel heeft geen bijlagen.